

DZIAŁ 4. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

4.1.POTENCJAŁ DEMOGRAFICZNY

Według danych Referatu Ewidencji Ludności Urzędu Gminy w Zgierzu, zameldowanych na pobyt stały w Gminie Zgierz było:

- w 2003 r. - 10.333 osoby
- w 2004 r. - 10.570 osób,
- w 2005 r. - 10.736 osób,
- w 2006 r. - 10. 940 osób,
- w 2007 r. - 11.214 osób.

Jak widać więc z powyższych danych liczba mieszkańców gminy ciągle wzrasta.

INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA W GMINIE ZGIERZ na dzień 31.12.2007 roku

Przedział wiekowy	Liczba osób	% w stosunku do ogółu mieszkańców
Wiek przedszkolny (0 - 6 lat)	712	6,3%
Wiek szkolny (7 - 18 lat)	1 622	14,5%
Młodzież (19 - 25 lat)	1 123	10,0%
Wiek produkcyjny - ogółem, w tym:	5 929	52,9%
kobiety (26 - 60 lat)	2 786	24,8%
mężczyźni (26 - 65 lat)	3 143	28,1%
Wiek emerytalny - ogółem, w tym:	1 828	16,3%
kobiety (61 lat i więcej)	1 232	11,0%
mężczyźni (66 lat i więcej)	596	5,3%
Ogółem:	11 214	100,0%

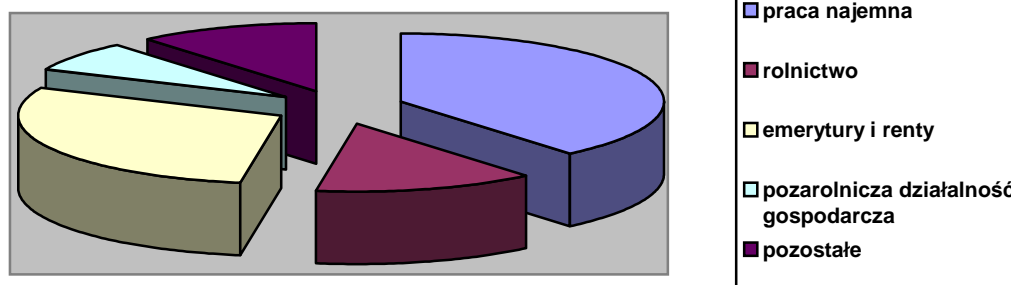
Tabela - Ludność gminy Zgierz (według stanu na dzień 31.12.2007r.)
Źródło: opracowanie własne

Ponad połowę mieszkańców Gminy Zgierz stanowią osoby w wieku aktywności zawodowej. Jedna trzecia ogółu mieszkańców Gminy to dzieci i młodzież do 25 roku życia. Natomiast 16,3% ogólnej liczby mieszkańców stanowią osoby w wieku emerytalnym.

Taki układ struktury wieku i płci mieszkańców stanowi zadanie dla kształtowania polityki społecznej na terenie Gminy w zakresie zapewnienia aktywności zawodowej osób w wieku produkcyjnym oraz młodzieży do 25 roku życia, wchodzącej na rynek pracy.

Struktura wykształcenia (wg Narodowego Spisu Powszechnego z 2002 r.)

Bliskość miast i ośrodka akademickiego jakim jest Łódź oraz dobra komunikacja otwierają przed młodzieżą szkolną szerokie możliwości kształcenia w wybranym zawodzie. Obecność, w niewielkiej odległości uczelni wyższych sprzyja kształceniu wysokokwalifikowanej kadry, ponad 7 % mieszkańców posiada wykształcenie wyższe.

- wyższe – 7.3%
- policealne – 2.2%
- średnie - 23.4%
- zasadnicze zawodowe – 23.3%
- podstawowe – 36.8%
- pozostałe – 6.8%

Źródła dochodów mieszkańców (wg Narodowego Spisu Powszechnego z 2002 r.)

Główne źródło utrzymania ludności gminy Zgierz stanowi praca najemna, którą wykonują - 2327 osoby. Praca na własny rachunek (łącznie z pracą w gospodarstwie rolnym) jako główne źródło utrzymania wykonywana jest przez 1.211 osób. Odrębną grupę ok. 3600 stanowią emeryci, renciści, osoby korzystające z zasiłku dla bezrobotnych

- praca najemna 39%
- rolnictwo 13,5%
- emerytury i renty 29,3%
- pozarolnicza działalność gospodarcza 7,2%
- pozostałe 11%

4.2 ANALIZA STRUKTURY BEZROBOCIA

W okresie transformacji systemowej kraju, na terenie gminy Zgierz również dokonało się szereg zmian społeczno-gospodarczych. Z gminy typowo rolniczej, gmina Zgierz przekształciła się w gminę rolniczo-rekreacyjną. Według danych Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w Zgierzu, tylko 961 osób z terenu gminy Zgierz podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników. W tym 262 osoby figurują jako domownicy w gospodarstwie rolnym osoby ubezpieczonej, natomiast 51osób prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą. Zaledwie 9,1% z ogólnej liczby mieszkańców gminy stanowią rolnicy.

Niekorzystną cechą rolnictwa gminy jest powierzchnia gospodarstw rolnych. Około 50% indywidualnych gospodarstw rolnych nie przekracza 5 ha przeliczeniowych. Wielkość gospodarstwa uniemożliwia utrzymywanie się rodzin z dochodów, osiąganych z tych gospodarstw. W związku z tym szereg osób prowadzących gospodarstwo rolne, poszukuje dodatkowego źródła dochodu.

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Zgierzu w okresie ostatnich trzech lat, liczba osób zarejestrowanych, jako poszukujących pracy utrzymuje się na zbliżonym poziomie.

Na dzień 31 grudnia każdego roku było zarejestrowanych ogółem:

- w 2002 r. 894 osoby, co stanowi 8,7% ogółu mieszkańców Gminy;
- w 2003 r. 868 osób, co stanowi 8,4% ogółu mieszkańców Gminy,
- w 2004 r. 901 osób, co stanowi 8,5% ogółu mieszkańców Gminy,
- w 2005 r. 919 osób, co stanowi 8,5% ogółu mieszkańców Gminy
- w 2006 r. 738 osób, co stanowi 6,7% ogółu mieszkańców Gminy,
- w 2007 r. 538 osób, co stanowi 4,7% ogółu mieszkańców Gminy

Natomiast na dzień 30 kwietnia 2008 r. zarejestrowanych, jako poszukujących pracy, było 496 osób, co stanowi 4,3% ogólnej liczby mieszkańców. Poniższa tabela ilustruje zmiany liczby osób zarejestrowanych w PUP

Rok	Osoby zarejestrowane w Urzędzie Pracy		
	ogółem	kobiety	mężczyźni
2002	894	447	447
2003	868	450	418
2004	901	451	450
2005	919	453	466
2006	738	384	354
2007	538	260	278
30.04.2008	479	237	242

Tabela - Osoby bezrobotne z terenu Gminy Zgierz

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy

Od 2006 roku obserwuje się systematyczny spadek bezrobocia, zarówno w grupie kobiet jak i mężczyzn. Jest to wynikiem wzrostu gospodarczego i wzrostu ofert pracy na rynku.

	Ogółem			Z prawem do zasiłku			Bez prawa do zasiłku		
	2006	2007	30.04.08	2006	2007	30.04.08	2006	2007	30.04.08
Gmina Zgierz	738	538	496	145	144	122	593	394	374
Powiat Zgierski	12725	9574	8638	2581	2155	2018	10144	7419	6620

Tabela – Osoby bezrobotne z prawem do zasiłku

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy

Prawie 75% zarejestrowanych na dzień 30.04.08 bezrobotnych, nie posiada prawa do zasiłku. Wskaźnik ten jest zbliżony do wskaźnika dla powiatu ogółem, który wynosi 76%. Na przestrzeni lat wskaźnik ten utrzymuje się na podobnym poziomie. Świadczy to o słabej mobilności bezrobotnych. Warunkiem uzyskania prawa do pobierania zasiłku jest udokumentowanie 12-miesięcznego okresu zatrudnienia.

Przedziały wiekowe	30.04.2008 r.		
	ogółem	w tym kobiet	w tym mężczyzn
18-24	72	31	41
25-44	233	140	93
45-54	120	58	62
55-i więcej	54	8	46
Razem	479	237	242

Tabela - Struktura wiekowa osób bezrobotnych (według stanu na dzień 30.04.2008 r.)

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy

Na ogólną liczbę 479 osób bezrobotnych z terenu gminy Zgierz zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy 237, tj. 49,4% to kobiety. Grupa kobiet zdecydowanie przeważa w przedziale wiekowym 25-44 lata czyli w przedziale, w którym kobiety najczęściej zajmują się wychowaniem dzieci. W tej grupie wiekowej zarejestrowano 140 kobiet, tj. 29,2% i 93 mężczyzn, tj. 19,41% osób zarejestrowanych.

233 osoby, tj. 48%, czyli prawie, co druga osoba, znajduje się w przedziale wiekowym o najwyższej aktywności zawodowej. Są to osoby, które nie przekroczyły 44 roku życia. 15% ogółu osób zarejestrowanych, stanowią ludzie młodzi, często wchodzący po raz pierwszy na rynek pracy, absolwenci, nie mogący samodzielnie poradzić sobie w znalezieniu zatrudnienia.

Natomiast 36,6% ogółu zarejestrowanych osób przekroczyło 45 rok życia. Jest to grupa ludzi, z uwagi na wiek, najczęściej borykająca się ze znalezieniem jakiegokolwiek zatrudnienia. Co uniemożliwia spełnienie wymagań ustawowych w celu uzyskania prawa do pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

W grupie osób powyżej 55 roku życia zdecydowanie przeważają mężczyźni. Jest to niewątpliwie związane z możliwościami wcześniejszego przechodzenia kobiet na emeryturę. W związku z wejściem w życie przepisów emerytalnych wprowadzających wydłużony wiek emerytalny dla kobiet należy liczyć się ze wzrostem liczby osób zarejestrowanych właśnie w grupie kobiet pow. 55 roku życia.

Wykształcenie	Liczba zarejestrowanych osób	Kobiety	Mężczyźni
Niepełne podstawowe, podstawowe i gimnazjalne	189	70	119
Zasadnicze zawodowe	124	56	68
Policealne, średnie zawodowe, średnie ogólnokształcące	136	93	43
Wyższe	30	18	12
Ogółem	479	237	242

Tabela - Struktura wykształcenia osób bezrobotnych z terenu gminy Zgierz na dzień 30.04.08
Źródło: Powiatowy Urząd Pracy

Prawie 40% osób zarejestrowanych, jako osoby poszukujące pracy, nie posiada kwalifikacji zawodowych. Dalszych 25,8% bezrobotnych posiada wykształcenie zasadnicze zawodowe, 28,3%, czyli co czwarta osoba zarejestrowana jako bezrobotna legitymuje się wykształceniem średnim. Natomiast 6,2% ogólnej liczby osób zarejestrowanych w Urzędzie Pracy stanowią osoby, posiadające wyższe wykształcenie.

Z grupy kobiet wykształcenie średnie i policealne posiadają 93 kobiety tj.19,% zarejestrowanych. W tej samej grupie mężczyzn zarejestrowano tylko 43 osoby. Oznacza to, że dla tej grupy jest więcej ofert pracy na rynku. Z kolei w grupie 189 osób z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym przeważają mężczyźni 119 osób.

CZAS pozostawania bez pracy	Liczba bezrobotnych	Liczba kobiet	Liczba mężczyzn
do 1 m-ca	57	33	24
1 - 3 m-cy	69	29	40
3 - 6 m-cy	78	37	41
6 - 12 m-cy	80	37	43
12 - 24 m-cy	80	42	38
Pow.24 m-cy	115	59	56

Tabela - struktura bezrobocia wg okresu pozostawania bez pracy wg stanu na 30.04.2008
Źródło: Powiatowy Urząd Pracy

Analizując bezrobocie w gminie Zgierz należy zwrócić uwagę na fakt, że przeważają osoby długotrwale bezrobotne powyżej 24 miesięcy i to zarówno w grupie kobiet i mężczyzn. Dla tych osób konieczne jest podjęcie działań przywracających je na rynek pracy.

Należy podkreślić, iż dane dotyczące bezrobocia nie są kompletne. Występuje zjawisko tzw. „ukrytego bezrobocia” – są to osoby nie zarejestrowane w Urzędzie Pracy, które pozostają na utrzymaniu zawodowo czynnych pracowników. Drugim elementem jest rozbudowana „szara strefa” na rynku pracy, powodująca duże trudności w pozyskiwaniu legalnego zatrudnienia, a zdecydowanie prostsze jest zatrudnienie nielegalne.

4.3.OŚWIATA I WYCHOWANIE

Gmina Zgierz aktualnie prowadzi na swoim terenie następujące placówki oświatowe:

Przedszkola	Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych	Szkoły podstawowe	Gimnazja
1	7	7	4

Tabela- Placówki oświatowe na terenie gminy Zgierz
Źródło: Opracowanie własne

Duży obszar gminy powoduje konieczność prowadzenia, aż siedmiu szkół podstawowych i czterech gimnazjów. Pociąga to duże wydatki na utrzymanie tych placówek. Wszystkie szkoły podstawowe są sześcioklasowe i nie prowadzą zajęć w klasach łączonych. Gimnazja są jedno lub dwuciągowe.

Opieką przedszkolną objęte są wszystkie dzieci sześciolatnie. Wielkość oddziałów przedszkolnych ilustruje poniższa tabela:

Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych	Rok szkolny 2003/2004	Rok szkolny 2004/2005	Rok szkolny 2005/2006	Rok szkolny 2006/2007	Rok szkolny 2007/2008
SP w Białej	13	10	11	8	7
SP w Dąbrówce Wielkiej	8	8	6	8	8
SP w Besiekierzu	11	6	8	9	7
SP w Giecznie	19	22	17	23	20
SP w Grotnikach	21	16	21	18	29
SP w Słowiku	25	25	26	30	27
SP w Szczawinie	21	26	16	22	16
Razem:	118	113	105	118	114

Tabela – oddziały przedszkolne przy SP
Źródło: Opracowanie własne

Względy społeczne oraz duże odległości między szkołami, w których umieszczone są oddziały przedszkolne uzasadniają prowadzenie opieki przedszkolnej w niezmiennym kształcie od kilku lat. Zmiany w liczbie uczniów uczęszczających do szkół podstawowych można prześledzić na podstawie poniższego zestawienia:

Szkoła podstawowa w:	Rok 2004/2005			Rok 2005/2006			Rok 2006/2007		
	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Średnia Ucz./oddz	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Średnia Ucz./oddz.	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Średnia Ucz./oddz
Białej	94	6	15,66	82	6	13,66	78	6	13,0
Dąbrówka Wlk.	60	6	10,00	61	6	10,16	65	6	10,83
Besiekierzu	62	6	10,33	56	6	9,33	53	6	8,83
Giecznie	146	6	24,33	139	6	23,16	134	6	22,3
Grotnikach	140	6	23,33	124	6	20,66	122	6	20,33
Słowiku	164	7	23,42	176	7	25,14	175	6	29,16
Szczawinie	115	6	19,16	124	6	20,66	130	6	21,66
Razem:	781	43	18,16	762	43	17,72	757	42	18,02

Tabela – Szkoły Podstawowe
Źródło: Opracowanie własne

Dwie, spośród wykazanych szkół, mają bardzo małą liczbę uczniów z prognozą malejącą. W przyszłości przed gminą Zgierz stanie problem możliwości dalszego prowadzenia tych placówek. Już dzisiaj roczny koszt prowadzenia SP w Dąbrówce i SP w Besiekierzu wynosi ok. 500 tys. zł. każdej.

Analizując bazę lokalową szkół podstawowych należy wskazać, iż w czterech placówkach są sale gimnastyczne: w SP w Giecznie, w SP w Grotnikach, w SP w Słowiku oraz w SP w Szczawinie.

W sześciu szkołach działają świetlice szkolne. Najlepsze warunki w tym zakresie posiada SP w Słowiku i Grotnikach. Natomiast w SP w Szczawinie, SP w Słowiku i SP w Giecznie świetlice są jednocześnie jadalniami w czasie wydawania obiadów. Pozostałe świetlice prowadzą jedynie działalność opiekuńczą w stosunku do dzieci oczekujących na odwóz autobusem.

Cztery istniejące stołówki wydają średnio po 80-170 obiadów dziennie. Natomiast mleko lub herbatę przygotowuje się na drugie śniadanie we wszystkich szkołach. Dla ok. 25% żywionych koszty obiadów opłaca Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zgierzu.

W 1999r. Rada Gminy Zgierz podjęła uchwały o utworzeniu trzech gimnazjów: w Grotnikach, Giecznie i Szczawinie. W strukturze organizacyjnej Gimnazjum w Grotnikach umieszczono oddziały zamiejscowe w Słowiku, z których od 01.10.2003 r. utworzono samodzielną placówkę. Aktualnie do gimnazjów uczęszcza 445 uczniów. Wielkość tych placówek ilustruje poniższa tabela:

Gimnazja w:	Rok szkolny 2004/2005			Rok szkolny 2005/2006			Rok szkolny 2006/2007		
	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Średnia ucz./oddz	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Średnia ucz./oddz	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Średnia ucz./oddz
Giecznie	155	6	25,83	161	6	26,83	146	6	24,33
Grotnikach	62	3	20,66	68	3	22,66	77	3	25,66
Słowiku	87	3	29,00	90	3	30,00	98	4	24,50
Szczawinie	154	6	25,66	148	6	24,66	150	6	25,00
Razem:	458	18	25,44	467	18	25,94	471	19	24,78

Tabela – Gimnazja

Źródło: Opracowanie własne

Gimnazja znalazły siedzibę w dotychczas funkcjonujących szkołach podstawowych. Przez cały okres działania, gimnazja nie oddzieliły się od szkół podstawowych. Nadal posiadają wspólne mienie i urządzenia, takie jak: sale gimnastyczne, częściowo sale lekcyjne, świetlice, pokoje nauczycielskie, stołówki, biblioteki, kotłownie, sanitariaty i wspólnie zorganizowane dowożenie do szkoły.

W roku szkolnym 2003/2004 uchwałą Rady Gminy Zgierz powołano zespoły szkolno-gimnazjalne, które utworzone zostały ze szkół podstawowych i gimnazjów mających siedziby w tych samych budynkach oświatowych.

Ważnym elementem ustroju szkolnego gminy Zgierz jest rozległa sieć dowozu uczniów do szkół. Uczniowie dowożeni są do 6 szkół podstawowych i 4 gimnazjów. Odległość zamieszkania uczniów od szkoły obrazuje poniższa tabela:

Liczba uczniów zamieszkałych w odległościach			Razem
3-5 km	5-10 km	Pow. 10 km	
390	193	10	593

Tabela – odległość zamieszkania uczniów od szkoły

Źródło: Opracowanie własne

Szeroka sieć dowozu spowodowana rozległymi obwodami szkolnymi ogranicza pracę szkół w zakresie zajęć pozalekcyjnych i w ramach organizacji czasu wolnego dla uczniów

4.4. POMOC SPOŁECZNA

Jednym z działań polityki społecznej jest pomoc społeczna. Pomoc społeczną w Polsce organizują organy administracji rządowej i samorządowej, współpracując w tym zakresie, na zasadzie partnerstwa, z organizacjami pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom, w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej choroby lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych, braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży, opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze, trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej z/s w Zgierzu jest jednostką budżetową Gminy realizującą zadania z zakresu pomocy społecznej i świadczeń rodzinnych.

Na terenie gminy w okresie ostatnich trzech lat, z powodu ubóstwa prawie jedna piąta mieszkańców korzystała z różnych form pomocy społecznej.

	2002 r.		2003 r.		2004 r.		2005 r.		2006 r.		2007 r.	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ogółem	724	2 145	807	2 158	636	2.095	602	2046	423	1 216	419	1310

Tabela -liczba rodzin objętych pomocą społeczną ogółem w latach 2002 - 2004 (bez względu na rodzaj i źródło finansowania)

Źródło: Opracowanie własne

W latach 2002 - 2004 bez względu na rodzaj świadczenia i źródło jego finansowania średnio 20% mieszkańców gminy Zgierz, otrzymało pomoc z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, natomiast w latach 2005 – 2007 14%. Od 2006 roku obserwuje się tendencję malejącą. Klienci pomocy społecznej to przede wszystkim osoby o niskich kwalifikacjach zawodowych, niskiej samoocenie, nastawione roszczeniowo, u których występuje niechęć do dokształcania się, podatne na wpływy otoczenia.

Powody przyznania pomocy	2002	2003	2004	2005	2006	2007
	Liczba rodzin	Liczba rodzin	Liczba rodzin	Liczba rodzin	Liczba rodzin	Liczba rodzin
Bezdomność	1	1	1	1	3	-
Potrzeba ochrony macierzyństwa	132	68	82	31	69	73
Niepełnosprawność	173	162	147	92	83	91
Długotrwała choroba	152	169	73	102	196	165
Bezrobocie	249	245	171	197	186	211
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych zwłaszcza w rodzinach:						
– niepełnych,	65	26	67	50	64	64
– wielodzietnych	24	34	31	22	11	14
Alkoholizm	76	34	57	20	49	23
Narkomania	2	1	2	13	6	9
Dożywianie uczniów	208	260	224	288	296	319
Usługi opiekuńcze	22	14	14	16	14	10
Kierowanie do domu pomocy społecznej	3	1	10	12	9	10

Tabela - Powody udzielania pomocy
Źródło: Opracowanie własne

Jak wynika z tabeli najczęściej pomocy społecznej udziela się z powodu występującego w rodzinie bezrobocia. Brak pracy, a tym samym stałego źródła dochodu, powoduje popadanie osób i rodzin w ubóstwo. Dłuższe pozostawanie bez pracy jest przyczyną wielu innych problemów w rodzinie. Popadanie w nałogi (alkoholizm), długotrwałe choroby, a w konsekwencji niepełnosprawność, sprawia, że rodziny stają się niewydolne życiowo. Nie są w stanie poradzić sobie w trudnej sytuacji życiowej. A to przede wszystkim rodzina, w procesie socjalizacji wychowania kształtuje postawy dziecka, jego stosunek do otaczającej rzeczywistości społecznej i system wartości. Tylko prawidłowo funkcjonująca rodzina daje gwarancję dobrego wychowania młodego pokolenia.

Drugą, po bezrobociu, znaczącą przyczyną ubiegania się o świadczenia z pomocy społecznej jest niepełnosprawność i długotrwała choroba. W 2007 r. z powodu niepełnosprawności 22% rodzin korzystało z pomocy finansowej Ośrodka. Długotrwała choroba i niepełnosprawność trwale lub okresowo ogranicza lub uniemożliwia codzienne życie, prowadzi do obniżenia poziomu życia osoby niepełnosprawnej i jej rodziny. Istotą działań na rzecz tej grupy klientów pomocy społecznej jest udzielanie takiego wsparcia, które umożliwi im samodzielną egzystencję, da szansę na zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych, pobudzi aktywność społeczną i poprawi jakość życia.

Wychodząc naprzeciw potrzebom osób długotrwale bezrobotnych, celem zapobieżenia ich wykluczeniu społecznemu w 2007 roku powołano przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej Klub Integracji Społecznej z siedzibą w Dąbrówce Sowiec. Zgodnie z opracowanym programem reintegracji zawodowej i społecznej w Klubie prowadzone SA zajęcia z zakresu psychologii, doradztwa zawodowego, doradztwa ekonomiczno- socjalnego, obsługi komputera. Działania podjęte w Klubie przynoszą wymierne efekty. Przede wszystkim osoby uczestniczące w zajęciach

posiadają zwiększoną motywację do poszukiwania zatrudnienia i podejmowania pracy, odbudowują więzi rodzinne, zrozumieli konieczność inwestowania w siebie.

4.5. DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA

Gminny Ośrodek Kultury z siedzibą w Dzierżanej, instytucja kultury gminy Zgierz, wypełnia swoje zadania statutowe, kultywuje zwyczaje i obyczaje polskie poprzez organizowanie i współorganizowanie różnego rodzaju imprez kulturalnych.

Gminny Ośrodek Kultury współpracuje z różnymi podmiotami funkcjonującymi na terenie gminy Zgierz. Są to:

- Koła Gospodyń Wiejskich
- Jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych
- parafie
- szkoły gminne
- stowarzyszenia
- sołtysi i rady sołeckie

Razem z ww. podmiotami Gminny Ośrodek Kultury organizuje m.in.:

- bale karnawałowe i okolicznościowe dla dzieci
- bale środowiskowe z okazji Dnia Babci i Dnia Dziadka
- Gminny Dzień Kobiet
- Gminny Dzień Strażaka
- Gminny Dzień Dziecka
- Gminne Andrzeжки
- uroczystości patriotyczne (uroczystość w Zgierzu i w lesie w Lućmierzu upamiętniające rozstrzelanie 100 Polaków, obchody Święta 3-go Maja w Białej, obchody 15-go sierpnia w Białej, obchody Święta Niepodległości w Białej)
- różnego rodzaju konkursy, np. recytatorskie, plastyczne, muzyczne, itp.
- wycieczki krajoznawczo-turystyczne
- wyjazdy do zaprzyjaźnionych gmin na imprezy
- udział w festiwalach, przeglądach, warsztatach organizowanych na terenie innych gmin.

Ponadto mieszkańcy gminy Zgierz kultywują tradycyjne wykonywanie wieńców dożynkowych.

Organizowane przez Gminny Ośrodek Kultury festyny i innego rodzaju imprezy, podkreślają atuty rekreacyjne gminy Zgierz, co powoduje wzrost zainteresowania turystów pobytem na jej terenie. Jednym z celów Gminnego Ośrodka Kultury jest szerokie propagowanie amatorskiej sztuki ludowej, lansowanie twórczości poprzez organizację wystaw, warsztatów, itp. Twórcy ludowi uczestniczą w wielu festynach, przeglądach, warsztatach.

Inicjatywa ta cenna jest z wielu powodów:

- artyści amatorzy mają możliwość konfrontacji efektów swojej pracy;
- mogą „mocnym głosem” zaznaczyć swoją obecność w życiu kulturalnym;
- mieszkańcy gminy Zgierz i nie tylko mają możliwość obejrzenia interesujących prac, których realizacja wymaga trochę innego spojrzenia, niż to się zdarza w twórczości profesjonalnej.

Na terenie gminy Zgierz działa niezbyt wielu twórców ludowych, ale Gminny Ośrodek Kultury współpracuje przy różnych okazjach z twórcami z terenu województwa łódzkiego. Są to m.in.: rzeźbiarze, malarze, hafciarki, papieroplastycy, wikliniarze i inni.

Biblioteka

Biblioteka funkcjonująca na terenie gminy Zgierz to biblioteka gminna wchodząca w skład Gminnego Ośrodka Kultury, z powszechnym dostępem do posiadanych zbiorów. Gminna Biblioteka w Białej posiada dwie filie w Szczawinie oraz w Ustroniu.

A. Lokale

Biblioteki nie posiadają własnych lokali, funkcjonują w lokalach użyczanych:

- Gminna Biblioteka w Białej użycza lokal od Ochotniczej Straży Pożarnej w Białej o powierzchni 40 m² z 12 miejscami dla czytelników,
- Filia gminnej biblioteki w Szczawinie użycza lokal Zespołu Szkolno Gimnazjalnego w Szczawinie o powierzchni 45m² z 8 miejscami dla czytelników,
- Filia gminnej biblioteki w Ustroniu użycza lokal Ochotniczej Straży Pożarnej w Ustroniu o powierzchni 48m² z 3 miejscami dla czytelników.

B. Zbiory biblioteczne

Strukturę zbiorów bibliotecznych w bibliotece gminnej przedstawia poniższa tabela.

Nazwa biblioteki	Książki	Zbiory specjalne	Razem zbiory
Gminna Biblioteka w Białej	10 746	324	11 070
Gminna Biblioteka – Filia w Ustroniu	15 730	-	15 730
Gminna Biblioteka – Filia w Szczawinie	10 918	6	10 924
Razem gmina Zgierz	37 394	330	37 724

Tabela – Struktura zbiorów bibliotecznych wg stanu na dzień 31.12.2007
własne

Zródło: Opracowanie

C. Czytelnicy. Wypożyczanie i udostępnianie zbiorów.

Biblioteka	Wypożyczenia na zewnątrz			
	Książki	Czasopisma	Zbiory specjalne	Wypożyczenia ogółem
w Białej	1 892	393	18	2 303
filia w Ustroniu	5 249	756	-	6 005
filia w Szczawinie	2 021	214	-	2 235
Razem Gmina Zgierz	9 162	1 363	18	10 543

Tabela – Wypożyczanie i udostępnianie zbiorów

Zródło: Opracowanie własne

Z biblioteki gminnej korzysta w skali roku około 1000 czytelników w różnym wieku. Strukturę czytelników przedstawia poniższa tabela.

Nazwa biblioteki, filii	Czytelnicy ogółem	Do lat 15	16 – 19 lat	20 – 24 lata	25 – 44 lata	45 – 60 lat	powyżej 60 lat
Gminna Biblioteka w Białej	361	163	55	50	60	24	9
Gminna Biblioteka – Filia w Ustroniu	470	85	46	59	94	102	84
Gminna Biblioteka – Filia w Szczawinie	135	67	17	12	25	12	2
RAZEM GMINA	809	229	109	91	152	135	93

Tabela – Struktura czytelników wg wieku – stan na 31.12.2007

Zródło: opracowanie własne

D. Działalność biblioteki

Przy bibliotekach działają świetlice dla dzieci i młodzieży.

- Świetlica Gminnej Biblioteki w Białej wyposażona jest w telewizor, odtwarzacz kaset video oraz grę PlayStation,
- Świetlica Filii gminnej biblioteki w Szczawinie posiada telewizor, odtwarzacz kaset DVD i video oraz radiomagnetofon z CD,
- Świetlica Filii gminnej biblioteki w Ustroniu posiada telewizor, odtwarzacz DVD, radiomagnetofon z CD.

W 2007r. wszystkie biblioteki prowadziły projekt „Biblioteczne przedszkole” w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień. Ze środków projektu biblioteki w Białej i Ustroniu zostały doposażone w stolice z krzesłkami oraz materace do zajęć dla najmłodszych dzieci.

W bibliotece w Szczawinie w 2007 r. wymieniono na nowe regały na książki oraz zakupiono regał na prasę.

W 2006 r. i 2007 r. biblioteki kontynuowały tradycję organizowania ciekawych zajęć dla dzieci i młodzieży gminy Zgierz. W 2006 r. oprócz już wspomnianego projektu skierowanego do najmłodszych mieszkańców naszej gminy „Biblioteczne przedszkole” biblioteki realizowały kolejny projekt wakacyjny – „Biblioteki dla środowiska – W poszukiwaniu źródeł”, a w 2007 r. „Biblioteki dla środowiska – Nasze hobby” obydwaj projekty nakierowane były na organizację wolnego czasu dzieci i młodzieży podczas wakacji. Projekty te były realizowane w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień. W październiku 2007 r. biblioteki opracowały i złożyły projekt „Okiem fotografa” na Regionalny Konkurs Grantowy w ramach Programu Równać Szanse Polsko – Amerykańskiej Fundacji Wolność. Projekt skierowany jest do młodzieży w wieku 13 – 19 lat, czas realizacji projektu to 1 lutego – 27 czerwca 2008 r. Celem projektu jest pobudzenie aktywności i samodzielności młodzieży Gminy Zgierz, promocja alternatywnych sposobów spędzania wolnego czasu, doskonalenie umiejętności współpracy w grupie oraz zdobycie przez nią umiejętności posługiwania się aparatem fotograficznym i cyfrowej obróbki zdjęć – na realizację projektu otrzymano dotację w wysokości 7000,00 zł.

Pozostała działalność bibliotek to konkursy, a w tym gminny konkurs „Wydajemy własną książkę” – w 2007 r. odbyła się V edycja tego konkursu, spotkania z pisarzami, zabawy andrzejkowe, spotkania wielkanocne i bożonarodzeniowe, wycieczki dla czytelników. Tradycją jest także organizacja *Ferii z biblioteką*, zajęcia takie organizowane są wspólnie z Radą Sołecą Łągiewnik i prowadzone w świetlicy w Łągiewnikach.

4.6. SPORT

Organizacje sportowe działające na terenie gminy Zgierz:

1. Uczniowski Ludowy Klub Sportowy „Dąbrówka” – tenis stołowy
2. Wiejski Uczniowski Klub Sportowy „Grot” w Grotnikach – piłka siatkowa,
3. Wiejski Uczniowski Klub Sportowy „Rosanów” – piłka nożna,
4. Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „Czarniawka” – łucznictwo,
5. Ludowy Klub Sportowy „Dąbrówka” – piłka nożna,
6. Ludowy Klub Sportowy w Giecznie – piłka nożna,
7. Ludowy Klub Sportowy „Rosanów” – piłka nożna
8. Ludowy Klub Sportowy „Czarni” Smardzew – piłka nożna,
9. Ludowy Klub Sportowy „Start” w Szczawianie – piłka nożna
10. Ludowy Klub Sportowy „Zamek” w Grotnikach – piłka nożna

Działające na terenie gminy kluby sportowe prowadzą zajęcia dla dzieci, dla młodzieży i dorosłych. Działalność sportowa prowadzona jest przede wszystkim w obiektach szkolnych, których sale gimnastyczne: w Giecznie, Grotnikach, Słowiku oraz w Szczawinie, wykorzystywane są na zajęcia dla młodzieży jak również dla dorosłych. Rozgrywki w piłkę nożną prowadzone są na boiskach sportowych, które w przeważającej liczbie są własnością gminy. W 2008 roku gmina z udziałem środków pozyskanych z Sektorowego Programu Operacyjnego Restrukturyzacja i Modernizacja Sektora Żywnościowego oraz Rozwój Obszarów Wiejskich zmodernizowała boisko w Rosanowie oraz pobudowała plac zabaw dla dzieci.

4.7. OCHRONA ZDROWIA

W 1999 roku sprywatyzowany został Gminny Zespół Ośrodków Zdrowia i powstały Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej, mające podpisane kontrakty z Narodowym Funduszem

Zdrowia. Wszystkie przychodnie działają na bazie wynajętych w gminnym zasobie nieruchomości pomieszczeń. Aktualnie na terenie gminy działają następujące przychodnie:

- ❖ Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Biała" s.c. w Białej
- ❖ Gabinet Lekarza Rodzinnego w Dąbrowce Strumiany
- ❖ Niepubliczny Ośrodek Zdrowia w Giecznie
- ❖ Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "VIGOR" w Smardzewie
- ❖ Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "VIGOR" filia w Słowiku
- ❖ Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "VIGOR" filia w Grotnikach.

Przy Niepublicznych Zakładach Opieki Zdrowotnej, w każdej wymienionej miejscowości, funkcjonują prywatne gabinety stomatologiczne, które mają podpisane umowy z NFZ.

4.8 BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Gmina Zgierz objęta jest zakresem działania Komendy Powiatowej Policji w Zgierzu. Teren obsługuje dwóch dzielnicowych oraz służba patrolowa, zadaniem, której jest patrolowanie całego podległego komendzie terenu. Dzielnicowi zajmują się sprawami będącymi w ich kompetencji natomiast za bezpieczeństwo w terenie odpowiada służba patrolowa.

Najczęściej występujące zagrożenia na terenie gminy to drobne kradzieże i kradzieże z włamaniami, nietrzeźwi kierowcy, kradzieże przewodów linii energetycznych i telefonicznych. Nie występuje zjawisko narkomanii.

Na terenie gminy działa 11 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych, z których 5 jednostek działa w ramach Krajowego Systemu Ratownictwa Gaśniczego. Jednostki OSP zrzeszają 360 strażaków.